

دردونه

یادونه او دردونه

شاعر

جاوید احمدزی

خپرنډوی

پخپله شاعر

چاپکال

۱۳۹۳ ل

چاپشمېر

۱۰۰۰ ټوکه

چاپځی

اسد دانش مطبعه- کابل / ۰۷۰۰۶۳۹۳۸۳

ډیزاین

سپین سهار

Ketabton.com

ی

شاعری ته اړ شوی احمدزی

دا دستور دی چې له درده زگېروي خېژي
گینې څه و د رحمان له شاعرۍ

احمدزی غریب خو شاعر نه دی
مساپر دی چه دا کار او بار کړي

کله کله شاعري د هغه درمل په څېر شي، چې که زخم سوځوي، نو رغوي يې هم، رحمان بابا شاعري د درد زېږنده بولي او حمید بابا د زړه خوناب او دمړي له خولې ختلی دم.

اروا پوهنه بل چا ته په زړه کې د هغو پرتو افکارو، اندېښنو او غمونو بیانول، چې د انسان د ازار او ازیت لامل گرځي، له زړه نه ددغه ځورونکي او سوزوونکي بار د کوزولو ښه وسیله گڼي.

ډېری هغه خلک، چې له خپل دردېدلي او ټپي زړه د دردونو د څړیکو د کرارولو او درملنې بله لار نه مومي، نو شاعرۍ ته مخه کوي، د خپل زړه د غمونو او احساساتو پر سگروټو د هنر سرې زمزمینې اوبه شیندي او تاو يې د شعر له اسویلیو بهر راوباسي.

ښاغلي جاوېد احمدزي هم همدغو غمونو، اندېښنو، احساساتو، افکارو، خیالونو، یادونو او خاطراتو پکو کړی او دا چې بله لار يې نه ده موندلې، نو شاعرۍ ته اړ شوی دی.

احمدزی د بلجیم د پرمختللي هېواد په اسمانڅکو، نڅاځایونو، گلبنونو، گلکڅونو

ډالی

خپلې گرانې او قدرمنې مورکۍ ته!

او رنگینو وایونو او محلونو کې هم ځان یوازې احساسوي، په زړه کې یې د جنگ خپلي هېواد او جگړو خپلو بېوزلو هېوادوالو مینه او یادونه خپې او غورځنگونه وهي او په سترگو کې یې په کلي کې د پاتې شوې معشوقې او د خپل کلي د خړو کوڅو، خړکیو کورونو او خړکیو جوماتونو خړکي تصویرونه رغړي، همدغه خیالونه او یادونه یې احساس تخنوي او شعر لیکلو ته یې اړیاسي.

پرون مې د جومات پیتاوی رایاد شو
قسم چې لاترواسه مې خوږېږي زړه

هغه ته د بهرنیو ملکونو عشرتونه، مستی او نڅاگانې خوند نه ورکوي، په دغو عشرتونو کې گډون او پکې د خپل فرهنگ او کلتور هېرول د ځان لپاره عار گڼي او نورو ته هم ددغو ارزښتونو د نه هېرولو سپارښتنه او لارښوونه کوي.

مکړه د پردو خویونه یاره بې پښتو به شی
زده د کړل عجب چلونه یاره بې پښتو به شی

زه او تـــه پښتانه یو او پښتانه به یادیـــږو
خیر که دې ولید ملکونه یاره بې پښتو به شی

او یا داچې:

نه مې آرام شته نه مې قرار شته
نه مې خزان شته نه مې بهار شته
په غمونو کې ډوب یم ډوبیږم
نه مې هېواد شته نه مې گلزار شته

زموږ ځینې هېوادوال چې کله بهرنیو هېوادونو ته ولاړ شي، نو بیا هرڅه هېروي، شپه او ورځ له هرې روا او ناروا لارې یوازې او یوازې د پیسو گټلو او زرو او شته و

ډېرولو لپاره هڅه او هاند کوي، له هیڅ روا او ناروا کاره مخ نه اړوي او خپل وقار او حیثیت د پیسو او زرو قرباني کوي، خو احمدزی داسې نه دی، هغه د ټولې نړۍ زړو او زور، پانگه او شته د خپل حیثیت او وقار له یوې زړې سره هم نه برابروي او دا ټول ورته د «د سپي په مخ کې پراته هډوکي» ښکاري او په ډېر ویاړ وايي:

زر څه وي زور څه وي مال څه وي په عشق کې
نادان نه یم چې دې څیزونو کې ورک شم

هغه که زر او زور هم غواړي نو د ځان لپاره نه بلکې «د دلبرو صدقې» او د خدای د مخلوق د خدمت، پالنې او ژغورنې لپاره یې غواړي.

احمدزیه د مظلوم مرستې ته ورشه
اوس خو د قوم مشرتوب ستا په سر دی نن

احمدزی د «زه او زما ضمیر» تر سرلیک لاندې په یوه اوږد نظم کې له خپل فرهنگ، هېواد او هېودوالو سره خپله رښتینې بې کچه مینه په ډېرو ساده، خو له احساسه ډکو ټکو کې څرگنده کړې، چې دلته یې د لیکنې اوږدېدو له امله راوستل اړین نه گڼم، خو تاسې ښاغلي او اغلې لوستونکي یې په همدې ټولگه کې لوستلو ته رابولم.

که څه هم په دې ورځو کې زما یو ډېر نازولی او خوږ دوست د ناروغۍ له کبله د ژوند او مرگ د نړۍ پولې ترمنځ ترخې شېبې تېروي او دې اندېښنې زما د ذهن ټوله فضا نیولې، خو ځمکې ته مې د ښاغلي او منلي احمدزي صیب د غوښتنې د غورځولو جرات ونه کړ او د اندېښنو او ژور خپگان د سېلابي څپو په ناکرار حالت کې مې بیا هم د ښاغلي جاوېد احمدزي ددې ټولگې ټول شعرونه او نظموونه ولوستل.

داسې ښکاري، چې احمدزي د شعري تلازماتو او چوکاټونو ډېر خیال نه دی

ساتلی یوازې هڅه یې کړې ده هرډول چې وي خپل درد او احساس د شعر په ژبه له خپلو لوستونکو سره شریک کړي، خپل افکار، احساسات او خیالات خپلې معشوقې، هېواد او هېوادوالو ته ورسوي او له دې لارې د مسافرۍ په دیار کې د خیال په جادويي ځواک هره شېبه خپل سر په هېواد کې د خپلې پاتې شوې معشوقې او خورمنو هېوادوالو پر اوږدو کېږدي او خپل غمونه وژاري.

که د ښاغلي احمدزي شعرونه د هنري معیار په دې تله وتلو، چې: «شعر په زړه کې د پرتو احساساتو ترجماني ده»؛ نو د ښاغلي احمدزي ټول احساسات او افکار منلي، سپېڅلي او د قدرونې وړ دي، ځکه هغه تل د یو پرمختللي هېواد په خوندونو او مزو کې د هېواد او هېوادوالو د غمونو او اندېښنو پر سکروټو ناست، د خپل جانان تصویر یې مخې ته ایښی، خوبونه یې پرځان حرام کړي او تل یې له دغو غمونو له امله ژړلي دي.

زما پر هېواد باندې بل اور دی زه به څه خوب وکړم

نن ټول ژوندون راته پېغور دی زه به څه خوب وکړم

یا دا چې:

احمدزی به دې تصویر ته همیشه ژاري

قسم تل به یې په اوبڼکو صفایي کړم

یا هم دا چې:

ای! د کلي اشنا ته نن په خدا شه

د ښار زخمونو ته مې یو څه دوا شه

لکه وړاندې چې مې وویل، ښاغلي احمدزي یا خو د خپلو افکارو او احساساتو د بیان او اړانې پروړاندې شعري اصول، تلازمات، چوکاټونه او اوسني معیارونه او غوښتنې په پام کې نه دي نیولي، بلکې هڅه یې کړې ده یوډول نه یوډول خپل افکار او خیالونه خپلو لوستونکو ته ورسوي، ځکه نو هغه په خپل شعر کې د

بدیعي اصولو او هنري ښکلاویزو تلازماتو پروا نه ده ساتلې او څه یې چې په زړه کې وو، په بشپړې رښتینولۍ یې په ساده او عامیانه ژبه لکه هندارو صفا صفا د خپلو لوستونکو مخې ته ایښي دي.

همدا لامل دی چې د ښاغلي احمدزي په ډېریو شعرونو کې د نورو برخو ترڅنګ شعري وزن او آهنگ هم ډېر نه دی ساتل شوی. د هغه ډېری شعرونه د بهرني وزن یعنی د څپو د شمېر له پلوه ډېره نیمګړتیا نه لري، خو د داخلي وزن یعنی د ویونو او کلماتو ترمنځ د آهنگین تړښت، سلاست، روانیت او همغږۍ له پلوه څه نا څه نیمګړتیاوې او ستونزې لري.

د هغه ځینې شعرونه داسې دي، چې که په یو بل ډول ولیکل شي یا څپې یې کمې یا زیاتې شي او تر پایه په هماغه وزن او آهنگ ولیکل شي، نو ښه شعرونه ترې جوړېږي، لکه دغه دغه شعر:

دغه درې په ډېر ورو ورو په کرار کرار خراب کړم

یو دلدار دویم اغیار درېیم روزگار خراب کړم

که دا شعر داسې شي چې:

درېو ورو ورو کرار کرار خراب کړم

دلدار، اغیار او بل روزگار خراب کړم

او تر پایه په همدې وزن او آهنگ ولیکل شي، نو زما په اند ښکلی شعر به ترې جوړ شي.

همداراز په ډېریو بیتونو کې که یې کلمې سره لږ وړاندې وروسته شي نو د بیت آهنگ او روانیت هم پخپله پرې سمېږي، خو ښاغلي احمدزي ډېر سر پرې نه دی خوړولی او یوازې یې د خپل فکر او احساس د لېږد او انتقالولو ډېر خیال ساتلی دی.

زه یې دلته یو څو بېلګې راوړم او قضاوت تاسې ته پرېږدم:

حمد

چې مې په ژبه د الله (ج) ثنا کېږي
لویه ربه هر څه ستا په رضا کېږي

هغه دم چې په لوستل د پاک کلام شم
زړه مې صفا شی هم روح مې صفا کېږي

ته عالم یې ته خالق د ټول جهان یې
زه عاصي یم، له ما سهوه، خطا کېږي

ابراهیم (ع) لره تا اور لکه د گل کرو
نمرود د زمانې خو به رسوا کېږي

د نوح (ع) بېړۍ په سین کې چېرته ډوبېږي
پر ځمکه واړه د رب په سلا کېږي

ستا په حکم څوک پاچا شي، څوک گدا شي
هر یو ناشکر شي، ژر به فنا کېږي

خدایه په نصیب مې د کعبې دیدار کړې
په اخلاص به مې قبوله دعا کېږي

ابراهیم (ع) لره تا اور لکه د گل کرو
نمرود د زمانې خو به رسوا کېږي
که دا بیت داسې شي، چې:

ابراهیم (ع) لره تا اور لکه د گل کرو
خو نمرود د زمانې به رسوا کېږي

یا هم دا بیت:

ستا په حکم څوک پاچا شي، څوک گدا شي
هر یو ناشکر شي، ژر به فنا کېږي
که ددې بیت دویمه نیم بیټي هم داسې شي، چې:

چې ناشکر شي نو ژر به رسوا کېږي
فکر کوم بیت به خپل وزن او آهنگ بیامومي

دا بل بیت هم وگورئ:

اې گوریوانه په اوښکو دې لمدومه
زه لکه شبنم ستا په نصیب خور پروت یم

که داسې شي، چې:

لمدومه دې په اوښکو اې گریوانه
لکه پرڅه ستا پر بخت باندې خور پروت یم

نو فکر کوم سلاست او روانیت به پیدا کړي.

همداسې نورې ډېرې بېلگې یې په همدې ټولگه کې لوستلای شئ.
احمدزي صیب ته د لا ښکلې شاعرۍ په هیله!

عبدالغني (هاشمي)

د میدیوتیک افغانستان مرکزی دفتر – کابل

د ۱۳۹۲ لمریز کال د مرغومي ۲۵مه

مسافر

لمبو سوی یم په غاړه د گور پروت یم
«د ایرو غوندې سپک شوی په اور پروت یم»

هم مې هلته هم مې دلته قدر نشته
یو د کفر بل د اسلام په تور پروت یم

پروت یم د غڼې جال کې وینې مې څینې
بېچاره یم، مسافر یم سر تور پروت یم

ای گړپوانه په اوښکو دې لمدومه
زه لکه شبنم ستا په نصیب خور پروت یم

ځوانی مې د خارج کارونو وڅوپه
لکه بې پلاره ماشوم په هر لور پروت یم

نه گودر شته نه د پیغلو شورماشور شته
ډېر وخت نه ارمانجن د هغه شور پروت یم

احمدزي ته په پښتو ښکنځلې وکړئ
زړه کې به وایم چې اوس په خپل کور پروت یم

غزل

نن مې بیا په هغې ښکلې لږ نظر شو
اف! عجب درد مې دننه په ځیگر شو

ستا له بنایست نه لمر سوزي سرې لمبې کړي
مانښام بیا د پورې غر شاته سنگر شو

عشق لکه د خس سپک کړمه، دروند پښتون وم
محبت مې زړه ته راتېر په هنر شو

دا ستا رنگین خیال چې ذهن ته راغی
دا زما وران غزل سم لکه گوهر شو

تا چې زما نوم په خپله خوله واخیست
بل اختر به څه کړم اوس په ما اختر شو

ستا په مخکې تنها دغه نه شم ویلی
تا سره مینه لرم راته لوی غر شو

احمدزیه راته ښکاري چې مین شوې
ستا ځای کور که نه په پښو کې د دلبر شو

غزل

ای! د کلي اشنا ته نن په خندا شه
د ښار زخمونو ته مې یو څه دوا شه

سپینه یې، سپینه وایې، سپینه یاري کړې
زه هم سپینه سپینه وایم چې زما شه

طالب به زه، آدم به زه، قیس به زه شم
ته گل بشره، ته درخو، ته مې لیلا شه

لگه پتنگ چې اور کې سوځي غږ نکړي
داسې مې ژوند په پټه خوله زار له تا شه

د غرونو کاني گاتي ستا مستي غواړي
په څپر د غرڅنی مسته بې پروا شه

یک تنها د چنار سیوري لاندې ناست یم
ستا دې قسم وي چې لږه را پیدا شه

د لرې ښار نه بیمار او ستړی راغلم
اوس دې غریب احمدزي ته مسیحا شه

غزل

ستا یادونو د عمرونو سودايي کړم
زما توبه ده که به بیا اشنایي کړم

سباناري کې مې غم خوراک څښاک شي
مینی څه عجب غمجن په سبایي کړم

نصیب کې مې دیدن نشته، مسافر یم
ډېر بیمار، رنځور دغه ستا جدایي کړم

دا لس دولس کاله مې بېلتون کې تېر شو
تر کومې به ستا د وصال گدایي کړم

تا د پښتو رواج ته غاړه کېښوده
ما په زړه تیره کېښوده دانایي کړم

احمدزی به دی تصویر ته همېش ژاړي
قسم تل به یې په اوبنکو صفایي کړم

غزل

چې د عشق له بابه ساز کړم تل حرفونه
خاورې به مې زده شي د دنيا علمونه

زړه مې لکه د فلسطين ځمکه سوځي
اسراييل ودانوي په کې کورونه

ريبار هم په يو ليک څو څو کاله تېر کړي
د مېرې په اوږو بار زما خطونه

کله کله خو په سوچ کې داسې ډوب شم
لکه په وينه چې څوک کوي خوبونه

دنده خوږ ځيگر مې لمبه لمبه شي
چې رايا د شي د ځوانۍ هغه وختونه

يا خو مې رنځ په قسمت دی نه رغېږم
يا خو زما د يارۍ نشته خوندونه

احمدزيه د غمونو تپکه دار شوې
ته همېش ليکې له درده ډک شعرونه

غزل

چې ستا له مخه لرې شو نقاب دغه نن شپه
زما خراب خو شو خانه خراب دغه نن شپه

که غم دی که درد دی که زخم دی يا پړهار دی
دا همه به له زړه نه کړم ځواب دغه نن شپه

چې يار ته مخامخ شوم، داسې خوله خوله شوم
ته به وايې که پروت يم په پنجاب دغه نن شپه

رقيبېان دې چيغې سوري کاندې پروا نکړم
خس اوخاشاک به ورک کاندې سېلاب دغه نن شپه

د هجران وچکالي ځپلی وم، ډېر تېری وم
د زړه دا سپېره دښته شوه سپراب دغه نن شپه

زاهده! زما او ستا حساب کتاب خو تل وي
بس د نننۍ شپې مکره حساب دغه نن شپه

لکه لېونې سړي احمدزی بيا بيا وايي
زما خراب خو شو خانه خراب دغه نن شپه

زیندی

د عمرونو عمرونو مساپر افغان دار ته خېژوي
خومره اسانه بې پرسانه يو انسان دار ته خېژوي

د غرغړې رسۍ ته چې منصور غوندې په مينه گوري
اې مرگيه! بيا سپين سپي په سپين ميدان دار ته خېژوي

جلاده! پام کوه چې په سپک نظر ورته ونه گورې
ستاسو خپل مشران ستا په لاس ستاسو مهمان دار ته خېژوي

په ژړا له کور نه راوتی، په خندا ته روانېږي
څار دې له خندا نه شم هغه په ما گران دار ته خېژوي

چارواکو لږ شانته فکر وکړئ؛ دا نن چې اعدامېږي
داسې سوچ وکړئ لکه چې ستاسو سلطان دار ته خېژوي

وطن کې يې ماشومان وايي چې پلار به مو ژر راځي
خو څه پوهېږي چې د دوی د زړه ارمان دار ته خېژوي

احمدزيه تا خو د ښکلو پېغلو صفتونه کول
اوس سپرې شوې اوس دې د گل په شان خپلوان دارته خېژوي

غزل

دغه درې په ډېر ورو ورو په کرار کرار خراب کړم
يو دلدار دويم اغيار درييم روزگار خراب کړم

د عشق په جوارۍ کې مې د ځوانۍ خوبونه بايلود
زه لا پوخ جوارگر نه وم، د مينې قمار خراب کړم

يو خو ته له ځايه ښايسته يې، بل لوڅ مخ گرځي
ستا دغه کار دغه ادا دغه رخسار خراب کړم

باڼه دې لکه ستني د مفتون په زړه ښخېږي
توبه له دې خونخوارو سترگو چې ديدار خراب کړم

څه ښه متل دي (چې زور نه لري برېت مه لويوه)
ومه کمزوری د زورورو ناتار خراب کړم

د يو يو بيت لپاره تل شپې راباندې سهار شي
بس دغسې شاعري دغسې اشعار خراب کړم

احمدزيه گوره سم پښتون شه يا سم مين شه
چا ته کله پته ده چې کوم يو پرهار خراب کړم

غزل

چې مې خواته راشي، زړه مې په درزا شي
کله مې رضا شي، چې له ما جدا شي
اف! قاتل باڼه دې بيا کوي قتلونه
جلادان خو تل مقتول لره سلا شي
مجنون به سل ځلې پر ما آفرين کړي
که يو ځل مې خبر د سر له غوغا شي
اې د جگو غرونو لېونی جانانه
لېوني به د ښار خلک په رښتيا شي
ستا په شونډو کې مسکا، سترگو کې حيا
زما ژوند ته دغه دوه څيزه بلا شي
مورې څه له سپېلني راته لوگي کړې؟
د عشق رنځ چېرته روغ په دم او دوا شي
ستا په ساده کتو په ساده خبرو
دا ساده احمدزی به اخر رسوا شي

غزل

زه چې ستا د زړه خان وم د زړه سره
ته مې ځان زه دې ځان وم د زړه سره
زمونږ د مينې مسته دنياگی وه
ته پېغله وې، زه ځوان وم د زړه سره
ځيني وخت به مې منگي درماتول
لږ شوخ وم، لږ هم وران وم د زړه سره
له ما نه به زر زر مروره شوې
خو په تا باندې گران وم د زړه سره
دا اوس چې بې له ياره سودايي يم
کله په دغه شان وم د زړه سره
سر کال احمدزی بې جانه غوندې دی
هغه تېر کال ستا جان وم د زړه سره

غزل

زه تورن یم، ستا په تور ستا زړه له ما نه تور
ای د سترگو توره تورې خاورې به شم نور

خونې بڼو دې داسې چارې پر ما وکړې
لکه کافر لښکر چې وکړي د چا پر کور

د زړه خبرې په سترگو کې وي متل دی
په سترگو کې شرر گرځوم، په زړه کې اور

چې له ډېره ضده مخ پټ کړې په سالو کې
څوک کله کاندې په مین دومره ظلم زور

وی مې دا حال مې ولې هره ورځ بتر شي؟
وې یې چې ډېر ښه وشو، بند کړه دا شراوشور

په نن او سبا او بل سبا مې ژوند تېر شو
د ځوانۍ فصل مې آشنا ورېبل په لور

احمدزیه آفرین شه په دې شوخ غزل
په سپینه ریره چې نه ډارېږي له پیغور

غزل

یوه نه دوه نه درې نه د ښکلو ډېرې کانې دي
د مینو وژلو ته بانو پسې بانې دي

دا مې د دلبر په مخ یو څو خالونه ښکارېږي
که په ازبکي ټیکله د خاشخاشو دانې دي

ستا خو زلفې د خیاله زنگېدې باد پرې بد نام شو
یا باد ته شې غصه یا ما ته، څومره دې مانې دي

زما فکرونه، زما خوبونه، زما ټول ژوندون
تا نه شي لوگي له تا څار همدغه مې تالې دي

د میاشتو میاشتو د کلونو مساپره یاره
ځکندن ته مې راشه، نورې ختمې زمانې دي

احمدزیه ستا د لوکسو ښارونو سره څه کار؟
تاسره دې جېب کې یواځې لس دولس انې دي

پوښتنه او ځواب

ما ویل هو هو ظالمې څومره نازېږي؟
وی هاها ته خو په مینه نه پوهېږي

ما ویل وښتان مې په څه ژر سپینېږي؟
وی په وچو لرگو لا ښه اور لگېږي

ما ویل پته دې راکړه، چېرته اوسېږي؟
وی د سپورمې خور یم، ما ته نه رسېږي

ما ویل رنگ مې ولې هره ورځ زېږېږي؟
وی ته له ځایه ناروغ یې، تل چغېږي

ما ویل زړه مې صفا دی څه له ډارېږي؟
وی دروغ وايې، بېخي مې نه خوښېږي

ما ویل زه له تا څار ته له چا څارېږي؟
وی تا غوندې خوار د روپۍ دوه خرڅېږي

ما ویل احمدزی جیز کې پسه درلېږي؟
وی کوچی سړی یې، ته کله شرمېږي

غزل

د ملنگ په شان زه ښه یم د هر چا په مخ کې
لکه د غرمې کړی بخت بس د یو چا په مخ کې

نه پوهېږم چې حجره کې شمع ولې ژاړي
که له شرمه ویلې کېږي دا ستا په مخ کې

قلمه! نن دې بیا په رگ کې وینه بندېږي
د پښتو غزل به لیکې ته زما په مخ کې

ما ویل تر څو به د عشق اور پټ ساتم په زړه کې؟
وی داسې خبرې مکره د دنیا په مخ کې

په پردې ملک کې ځاني نه کېږي، دا متل دی
دغسې به ځان خان، خان کړې د لیلا په مخ کې

احمدزی کوچی سړی دی، صفا وینا کوي
ژبه یې بنده بنده شي د اشنا په مخ کې

څلوريزه

د رقيب په نرمه ژبه په نرمه وينا مه نازېږه
گوره د ژمي په لمر د غليم په خندا مه نازېږه

دا نن چې اشنا له اشنا سره خبرې نا اشنا کړي
د قصاب په اشنايي باندي گرانه اشنا مه نازېږه

څلوريزه

اوسپنه چې څومره ټکېږي، هغومره پخېږي
د پښتون بچي هروخت ورو، ورو ميدان ته گرمېږي

دبښمن يې مدام پر مېنه ورشي خو دا يې هېرشي
هغه څوک چې اور ته نژدې کېږي اخر سوځېږي

غزل

سترگې نه پرانيزم، خوبونه په کې ساتم
گله هره شپه ستا یادونه په کې ساتم

د کميس پاس جيب مې چې زړه سره نژدې دی
یواځې د جانان خطونه په کې ساتم

ته به وايې زړه زما سمه خزانه ده
هر دهلېز کې رنگ، رنگ غمونه په کې ساتم

وی يې څه له دې سينه سوځي تل چغېږي؟
وی مې چې عاشق يم، اورونه په کې ساتم

د احمدزي اغزن ژوندون اغزنه برخه
خو ستا کمځو ته به گلونه په کې ساتم

غزل

نن مې ډېره یادېدې ما ویل خبر به دې واخلم
زما اوښکې بهېدې ما ویل خبر به دې واخلم

کابل کې سپه هوا خېمو کې هلمندي ژړا
څنگه واورې وړېدې ما ویل خبر به دې واخلم

غزلي به په خېر د سپېلني درته لوگي کړم
کاش چې ته په گرمېدې ما ویل خبر به دې واخلم

ستا هغه دنگه ځواني، دنگه ونه، دنگه غاړه
أف، بند په بند ماتېدې ما ویل خبر به دې واخلم

قسم چې پرون مې ډوډۍ ستوني نه نه تېرېده
سلگۍ مې نه درېدې ما ویل خبر به دې واخلم

احمدزيه تر څو به د وير په ټغر ناست يې
څه له يار نه شرمېدې ما ویل خبر به دې واخلم

سوالگره پېغله

يوه غريبه نجلی په مخه راغله
ته به وايې چې سپورمۍ په مخه راغله

د مخ په ليدو مې سترگې برېښېدلې
قسم ما په زړه کې گورې ماتولې

ځان ته مې ويل چې مين شوی ځوانه
مينې نه بغير زندگي شوه گرانه

بنکلې پېغله ورو راته په خندا شوله
خوړلو ته سمه لکه حلوا شوله

غزل

زړه چې په درد شی خوبونه شی مرور مرور
د عشق بڼونځي کې درسونه شی مرور مرور

د اوبښکو په درياب کې مې د ژوند کښتۍ ډوبېږي
نور نو د صبر بندونه شی مرور مرور

بازار ته چې لاړ شم د بورې په ځای مالگه راوړم
داسې سپرې نه فکرونه شی مرور مرور

تر څو به یخ وهلي اسوبلي گوگل کې ساتم
اخر ستوني کې اهونه شی مرور مرور

شاعري هم عجب کار دی کله ډېر څه ولیکم
کله بیا ما نه شعرونه شی مرور مرور

زما پر وطن يلغار دی دلته جنگونه دي
دا ځکه په مونږ ناتار دی دلته کانونه دي

ای! د زړه سره ومنه سلامونه
حکم کوه پر ما څه دي ستا حکمونه

هغې هم په داسې شانتې ځواب راکړ
پرې شوي د ظلمونو ټول حساب راکړ

ویلي چې زه یتیمه پښتنه یمه
مجبوره یمه ، خو ډېره درنه یمه

زه هم تل د ناوېتوب ارمان کومه
تا غوندې هوس د یو جانان کومه

خو نن سوالگره یمه، خیرات غواړمه
له تا نه ستا د ځوانۍ ذکات غواړمه

که ته پښتون یې وچ مې د سترگو نم کړه
یو څو روپۍ راکړه، درد مې د نس کم کړه

د پښتون په سر گذار دی دلته چلونه دي
يو شوی ورته اغيار دی دلته لالونه دي

سینه د یتیم پرهار دی دلته ظلمونه دي
شهید شوی یې خوږ پلار دی دلته غمونه دي

څوک د لستونې بنامار دی دلته عیبونه دي
څوک غلط یا ډېر مکار دی دلته مکرونه دي

په تبر مات هر چنار دی دلته گلونه دي
د ښکاریانو جوړ ښه ښکار دی دلته سروونه دي

د کار په وخت کې بهمار دی دلته خوبونه دي
تش خبرو ته تیار دی دلته حرفونه دي

بس یو گرم د غم بازار دی دلته دردونه دي
د افغان په کې روزگار دی دلته سوچونه دي

اوس څه نا څه قوم بیدار دی دلته مېړونه دي
يو کرم د رب پکار دی دلته سوالونه دي

غزل

څه به وکارم تعریف د شهلا سترگو
زه خو یې لوټلی یم د اشنا سترگو

درې څیزه زما دلېونتوب سبب شول
يو خال بل تور حجاب درېیم همدا سترگو

جانان د بام پر سر زه د ونې لاندې
په دا پټ پټ کتو کپمه رسوا سترگو

دا زرکه ده چې راځي که مې یار راځي
يا څه غلطې شوې ده له ما سترگو

د سترگو تور د سر وېښته مې سپین شول
اوس ارمان کوم د هغه بینا سترگو

احمدزی تل د اور په مجمر کې سوځي
بس راکړې مدام دغه سزا سترگو

غزل

خیر که نن هیخ نه وایې سبا خو را ته ووايه
ای ! د زړه ارمانه رښتیا خو را ته ووايه

زه به کچکول په غاړه درشم ستا تر دروازي
ته سالو کې څه په خندا خو را ته ووايه

عشق کې ورځ تر بلې خرابېم رنگ مې زېر دی
زما طبیبه څه دوا خو را ته ووايه

پوهېم چې لاره کې لوی لوی گړنگونه دي
ولې مې پوند بولي بینا خو را ته ووايه

دلته بام ته ختل د سر خطر لري گرانې
دېواله له شانه اشنا خو را ته ووايه

احمدزی که اور کې سوځي بې پښتو به نشي-
ستا چې نه خوښېم صفا خو را ته ووايه

غزل

نن چې آشنا کوې نا آشنا خبرې
د ماشوم په شان کړې بې پروا خبرې

که زه خپله ژبه خپله مېنه ستایم
په تا ولې بد لگي رښتیا خبرې

ما ته دا غلې شي گوته تل په خوله ږدي
بس زړه کې مې پاتې شي بلا خبرې

جانان هر یو ته د زړه په غوږو غوږو
یواځې یې نه منل زما خبرې

قلم مې له گوتو نه ولېږي خوب راځي
سبا ته به کوو د سبا خبرې

د احمدزي په سینه کې ډېر، ډېر څه دي
کله شي هر چا ته د هر چا خبرې

غزل

لکه د ورېځ زه یمه سرگردانه
کله دلته کله هلته بې مکانه

راغلم تر دې ښار په لټون د هغه یار
نښه یې دا چې ده مسته غزلخوانه

په تپوس پوښتنه لندن پیدا کېږي
ځکه خلک در روان دي انگلستانه

برخه کې مې تل د اشنا غمونه دي
اوس غم دې راته خوږ دی د زړه ارمانه

تا د مینې ماڼۍ جوړه کړه په هند کې
دلته جونگړو کې سل، سل شاه جهانه

مدام احمدزی ستا له دره تش لاس ځي
غریب باندي ته هېڅ نه شوې مهربانه

غزل

پر دغه ښار چې تېرېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي
ښکلي د هر چا خوښېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي

شېرینو چې پیغه کړه د مومن خان په سترگو تیاره شوه
د شپې هر سپی ډارېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي

د مینې سمندر کې چې سم ورگډ شي، بېلتون پرې راشي
له تندي بیا چغېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي

يو د اشنا یاد دوهم د وطن باد درېم غماز بدزاد
مساپر ته ټول یادېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي

د ستنې له سوري نه تېرېدل خو د هر چا کار نه دی
عاشقي داسې سختېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي

شاعري گوره څومره گران کار دی د زړه وینې وچوي
د غریب خونه پنگېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي

احمدزی پښتون وو، چې پښتنې ته یې د زړه حال وویل
بل ته یې سر نه ټیټېږي څوک حال وايي څوک یې نه وايي

غزل

دا زما پر زړه داغونه ښایسته ښکاري
لکه ستا د مخ خالونه ښایسته ښکاري

خو ځلې وکړي وعده بیا ماته کړي وعده
د دروغجنې لفظونه ښایسته ښکاري

ما ته یار یو د پاسه سل کنځلې کړي
نوې یاري کې جنگونه ښایسته ښکاري

د شمعې په دود جانان تل سوځول کړي
د پتنگ برخه اورونه ښایسته ښکاري

لرې ژوند، لویه دښته او کچه غرمه ده
بیا هم د دوبي ښارونه ښایسته ښکاري

څه ستا یاد څه د چم ښایست څه د مور مینه
مسافري کې یادونه ښایسته ښکاري

مونږ د پکتیا خلک له آره شاعران یوو
اوس د احمدزي شعرونه ښایسته ښکاري

څلوریزه

زه چې یواځې شم سوچونه ستا راشي
له خیاله یې شپمه خو بیا بیا راشي

نه ډارېم له نار یا له داره څخه
بس پښتنې مخکې خوله په ما راشي

څلوریزه

قسمته ! دا مینه ده یا لېونتوب ځواب راکړه
ساده دی زما زړه چې کوي مینتوب ځواب راکړه

د عشق په مېچن کې یو ځل رېزه، رېزه شوی یم
که په ما پښتون کې نشته سرپتوب ځواب راکړه

غزل

پردېسي ارمانونه

خومره خونند چې يتيم سره په ژړا ده
هسي چېرته امير سره په خدا ده

زما يواځې، يواځې ځان بهر دی
روح مې اوس، اوس هم په زړه کې د اسيا ده

زه موسی خان به څنگه غزني هيره کړم
هره تپه کې مې گلکۍ اشنا ده

سوالونه وگړۍ په زیارتو د وطن
دغه مېنه مو جنت په دې دنيا ده

شعر مې ليکل يو دم راباندې سبا شو
گوره پروانه تل پر شمع شيدا ده

مکړه په مړو سترگو کتل خون به مې شي درغاړې
وژنې مې څه له بې اجل خون به مې شي درغاړې

لېمو دې له کاره ويستلی يم بس مې تور وه
جېب کې تل کرځوې کجل خون به مې شي درغاړې

په نړۍ لاره چې مې نړۍ ملا په مخه راغله
تېښتې ته بيا کوي تکل خون به مې شي درغاړې

ما د هجران درنې څپېرې پر مخ خوړلې دي
شړې مې چم نه په کنځل خون به مې شي درغاړې

تسه لاسه ته مې دېنمن يې جانان گرم نه دی
ځکه سپک يم په هر محل خون به مې شي درغاړې

کابل کې به هله د پښتو قدر يو په سل شي
که ښکلي پوه شي په غزل خون به مې شي درغاړې

د احمدزي به دا يو څو بيتونه توپان جوړ کړي
بس ته بس کړه دا غاښ چېچل خون به مې شي درغاړې

غزل

چې د بڼو په شان د غشي پر ما يلغار کړي
لکه ظالم پوځ د زړه پلازمېنه مې ناتار کړي

بورا به هغه دم د گلانو طواف پرېږدي
که ما غوندې مينه د خوبانو په رخسار کړي

يو يې سترگې تورې بل يې رانجه کړه پرې پورې
نور وژلو ته د عاشقانو څه تلوار کړي

زه د ښکاري په دام کې پرېوتم بې خبره
د صياد په دود اشنا د مفتون زړونو ښکار کړي

دا چې څومره غمونه پر ما باندې انبار دي
مينه کې پښتون يم، کنه غر خو هم هموار کړي

خلک مې بولي مجنون د عشق په کار او بار کې
پتنگان سوځېدلو کې د مينې اظهار کړي

د غزل په زده کړه کې زه لا بېخي ماشوم يم
د يار یادونه دي چې رنگين زما اشعار کړي

غزل

خلکو راشئ ما د يار کلي ته بوځئ
دغه ملنگ هغه خوار کلي ته بوځئ

د گلانو چم کې چې اغزي لټوي
دا لېونی له دې ښار کلي ته بوځئ

ترڅو به بند يم د سرو زرو پنجره کې
مسافر خو هم يو وار کلي ته بوځئ

زه چې ځان ساتم له هر توفانه څخه
نن مې په غاړه کې دار کلي ته بوځئ

نور مو بهانې نه منم ژر شئ ژر شئ
احمدزی پر نږدې لار کلي ته بوځئ

مظلومي چيغې

راشه چې څه غمونه سره شريك كړو
د قندهار يادونه سره شريك كړو

د شين اسمان تر لاندې د شنو فصلونو
هغه تېر وختونه سره شريك كړو

زما د ماشومي لوركي خوره پښتو
اوس يې تش سوچونه سره شريك كړو

سپيره مخ يم د چورلكو په نڅا كې
بس خړ پر رنگونه سره شريك كړو

تا چې تل ستاېنه د گودر كوله
لوټ شوي خيالونه سره شريك كړو

نه اورې د مظلوم فرياد ټول كاڼه دي
څو پاتې غبرونه سره شريك كړو

د احمدزي مقصد پښتون ويښول دي
د ورورۍ لفظونه سره شريك كړو

بگتۍ (لوبه)

ټوله نړۍ گوره د ژوندون په لاره تلوار كړي
پښتون خوشې روزگار كړي

كاغذ قلم خپل دښمن بولي
دېران به تل گلشن بولي
نور نيم، نيم؛ خو ځان يو من بولي

اغيار ته څه وايي نه پر ترپور مدام يلغار كړي
پښتون خوشې روزگار كړي

تیارو كې له دنيا بې خبر
ظلمت كې له عقبا بې خبر
كلي خان له گدا بې خبر

شتمن خاندې په غريبان ټيټ د نيكه وقار كړي
پښتون خوشې روزگار كړي

سفرونه د ټول جهان كا
غير ملكونه د ير ښه ودان كا
چې فكر يوسي بيا ارمان كا

اوس پر سر وهي لكه مچ د غلطۍ اظهار كړي
پښتون خوشې روزگار كړي

زما هېواده

چې مې راښاد شي خپل وطن سوکه سوکه ژارمه
 لکه بلبل دبل گلشن سوکه سوکه ژارمه
 د بېلتون تناره کې په رنگ د ډوډۍ سوزم
 اوس لوغړن يم پر سوختن سوکه سوکه ژارمه
 د يعقوب په شان تل يوسف، يوسف چيغې کړمه
 بخت کې مو نشته دی دیدن سوکه سوکه ژارمه
 ورپځو زما پر هېواد خيټې تشې نکړې
 سپېره پاتې شو خوار چمن سوکه سوکه ژارمه
 سپينې واورې د سالنگ په قبر انبار غواړم
 شناختې ته هم سپين کفن سوکه سوکه ژارمه
 نمرود لره ابراهيم، فرعون لره موسی وو
 داسې به مات شي هر دښمن سوکه سوکه ژارمه
 که زما وينا ستا زړه کې مينه زیاته نکړه
 بیا نه پښتون يم نه تورزن سوکه سوکه ژارمه

غزل

تصور کې دی ستا تصویر خوږې پښتنې
 زړه هم تا پسې زهیر خوږې پښتنې
 غبرگې سترگې شولې لېچن په تمه تمه
 کله ختمېږي دا شوگير خوږې پښتنې
 شوخه ځواني دې را نه جوړه کړه غزلبول
 ماښام، ماښام کې شم دلگير خوږې پښتنې
 ستاسو مالت کې باران چې ته باران بولې
 زما د اوبښکو دی بهير خوږې پښتنې
 د پښتون ژبه، ژبه وي تر مرگه پورې
 دا ژمنه ده د يو حقير خوږې پښتنې
 نه گورم مرات له يواځې پکې ته ښکاري
 اوس بند يم د فکر په زنجير خوږې پښتنې
 د سوالگر سوال ومنه يا د زړه خبره
 چې څه کېږي تن په تقدير خوږې پښتنې

د یتیم اختر

نن مې ولید یو یتیم په بازار کې
وړوکی سوال ته وو ولاړ کتار کې

لوڅې پښې، بېرسر، تار تار کمیس
څښېده د غټ هټۍ وال دربار کې

د کوچنیانو په ژبه پیل کړه وینا
هر یو لفظ یې زما زړه داغل په رښتیا

مورجانې را لېرلی یم ستا لور ته
که خیرات راکړې یوسمه خپل کور ته

وړې خور مې را نه غو شتې گوډۍ ده
پر دغه ځپل خو پاتې له ډوډۍ ده

یو ورورک لرم هغه هم ژاړي
اختر اختر وايي څه پیسې غواړي

د دوکاندار خو ښه بازار گرم و
چیغو ته د یتیم چېرته زړه نرم و

څه شتمن خلک ورته راغلي وو
څو یې زمونږ د ښار ستر ښاغلي وو

خو د هیچا هم فقیر ته پام نه و
مستمند ته یو د زهرو جام نه و

چا ورکړه یوه مڼه، خوسا کېله
ووویل ته څه کوې اختر او مېله

محتاج غریب پاس وکتل اسمان ته
په ژړا ژړا یې ووویل سبحان ته

رښه مونږ هم ستا بندگان یو
ولې دا هسې خواران، ناچاران یو

دا پېښه چې کړمه تاسو ته بیان
د زړه ټول پهارونه مې شي عیان

څه اوښکې راسره یاري نه کوي
څه قلم راسره ځوانی نه کوي

بس نور به زه څه ووايم یارانو
خو چې یتمان هېر نکړې ځوانانو

غرل

د یار یوې غمزې کپمه لپونو سره گډ
اوس بلهارپرم په شمع پروانو سره گډ

زه تکړه پښتون مدام عزم فهادي لم
ځکه قسمت کپمه د جگوغرونو سره گډ

د اشنا د زلفو نگهت راغی له کوم لوري
دا فکر شو گلگون که شوم خیالونو سره گډ

داسې کوډې د ښکلو مینې پر ما وکړلې
ژوند مې قبول مجمر کې تل سپلنو سره گډ

احمدزی که د مینې په خپل ځان قربان نه کړ
بیا نو مې ښخوئ خپلو پښتنو سره گډ

سودا

زمونږ کلي کې یوه غټه ونه وه
د ډېرو عمرونه ښه پلنه وه

هلکانو په کې زنگل بې غمه
چا به ترې پټ خس خنډل بې غمه

جونو به سیوري لاندې دمه شوې
ځینې، ځینې گودر ته په غوسه شوې

چا به ویل دا لاره څومره اوږده ده
نورو ویل شکر ونه خو شته ده

هر چا له سیوري نه یې خوند اخیستل
وړو به له خبرو پند اخیستل

غرمو کې به چې لمر سیزل پیل کاوه
مرغانو به ونې له سپل تل کاوه

هو دغه ونه د ټولو تمخای و
په رښتیا چې ښایسته او سمخای و

که نړۍ وه ودانه یا به شاړه
زموږ ونه له سډو نه ولاړه

مدام به سیوری د کلي پر سر و
خلک هم په دې نعمت ښه خبر وو

ناخپه پانې په ژړیدو شولې
هر یو، یو رگې په ژړیدو شولې

څانگو کې وینې ټوپونه نه وهل
نور توپان سره زورونه نه وهل

چم والا به حیران سیلونه کول
چا به دغې ناوړین نکلوونه کول

یو شپه توپان وو باران وریده
ونه خواره کی هم ډېره لږزیده

سهار چه خلک لمانځه ته وینښدل
ښاخونه هر یو بند په بند ماتېدل

هره څانکه یې هر چپری پرته وه
گرده خپه او هم په تماشه وه

چا به وویل دا د توپان له لاسه
چا به وویل دا د باران له لاسه

ناگهانه د ټولو چینجو ته پام سو
کلیوالو فکرونه لږ آرام سو

که د سودا چینجی مغزو ته لار شي
عاقبت به لکه ددې ونې خوار شي

(زما د لورکی (لېمه) د پیدایښت په ورځ)

څلوریزه

راغله پرڅه پر مخ د گلاب
که خوله شوه جبین ته عذاب

باده! دومره توندي خو مکړه
غوټی لا ښه وي پټ په حجاب

څلوریزه

ما چې سترگې و غړولې په لومړۍ وار
مورکی مې راته ویل چې زما ځان له تا جار

یون او ډیوه هم خوشحال دي ټوپونه وهي
زه اوس ملکه شومه دوی راته کوي کار

بلنه

د دوستانو هرکلی ته گلونه ږدو
مونږ د نوي منزل پر لور گامونه ږدو

په هیله د راتگ مو لیک درلېږو
ستاسو په راتلو مونږ لا خوشالېږو

دا د نوي تړون تر ټولو ښه وختونه دي
دوستان سره یو ځای لکه د باغ گلونه دي

لکه باغ چه پر گلانو ښه ښکارېږي
زمونږ محفل په دوستانو ښه ښکارېږي

د کوچیانو مېلې

د غرونو لمنې کې کوچیان اوسېدل
تل په یوه خوله په ښه شان اوسېدل

ما لیدلي هسې د دوی درې مېلې دي
چه یو بل ته سره ورته او نژدې دي

پېغلو به یوه نانځکه جوړوله
په ښایسته کالیو سینگاروله

ډول، ډول گانځه به وراچوله
سم کېږدی په کېږدی به یې کرځوله

د دوی دغه نانځکه (پاتو) نومېده
شهزادگی غوندې په رښتیا ښکارېده

جونو به د هر یو خېمې ته ورتللي
د پاتوگی مخ، جامې به وربښودلې

کورښو هم بیا لاس غوتو ته سمول
جوار، غوړي، کُرت، غوښه به یې ورکول

دا هر څیز به یې بېل، بېل لوبښوکې وړل
سهار به یې خلک خیرات له ورغوښتل

پېغلو تو توله شپه سندرې کولې
چا به اور بل کپه چا به وریجې مینځلې

په سبا به ښه لوی خیرات ورنه جوړ شو
زړه، واړه هر یو پکې سم مور شو

هو! دغه رنگې د پېغلو مېلې ولې
قسم دی هغه شپې هم خوږې ولې

هلکانو به کولې ځاتته نڅرې
تولو به هو وکپه په یوې خبرې

وویل راځئ چې جوړ کړو مېله یارانو
مونږ هم له نجونو نه څه کم یو ځوانانو

یو اوږ چې خندا نه ورتله په نښه کړه
څهره یې پر ورو نور نښه ورسپینه کړه

د ځوانانو مشر (سپین ږیرک) نومېده
دغه هلک به له هېڅ چا نه شرمېده

شادووبی او خټه به هم ورسمه کړه
کېږدو پر لور به یې وربرابره کړه

دوی به له ټولو خلکو شیان ټولول
وړه، غوړي، غوښه پرېمان ټولول

په بله ورځ به دوی خیراتونه کول
بیا نو د سپین ږیرک صپتونه کول

سپین ږیرو به ځان سره سوچونه کول
زلمو ته به دوی ورنونه ټپه ول

ویل راځئ مونږ هم خیراتونه وکړو
خپل زور معلوم د زرو هډونه وکړو

دوی یو لوښی چې (پاوکی) باله واخیست
ټولو نه یو، یو پاو غنم، اوږه واخیست

بیا نو خپل خیرات ته خوشحالی کولې
زلمو او پېغلو سره سیالی کولې

دا و یو شعر چې مې ولیکل یارانو
اوس ارمان کوم مېلې ته د کوچیانو

د ښاغلي خادم خان کوچي له کتاب (کوچاني پانگه) څخه ما نظم کړی.

څلوريزې

ملگرو نن بيا زورپېرم د وطن ارمان کومه
د سرو زرو په قفس کې د گلشن ارمان کومه

چارچاپېره سکروټې دي زما زړه پکې داغېږي
خړې کوڅې او سوځېدلی چمن ارمان کومه

څلوريزه

نه مې ارام شته نه مې قرار شته
نه مې خزان شته نه مې بهار شته

په غمونو کې ډوب يم ډوبېږم
نه مې هېواد شته نه مې گلزار شته

څلوريزه

مکړه د پردو خويونه ياره بې پښتو به شې
زده دې کړل عجب چلونه ياره بې پښتو به شې

زه او ته پښتانه يو او پښتانه به يادې ژېږو
خير که د وليد ملکونه ياره بې پښتو به شې

څلوريزه

راشه اشنا که مې پهارونه گورې
بېلتون راکړې هغه زخمونه گورې

ته به وايې چه زه به تل خوشحاله يم
غیرو ته خواري که نور ملکونه گورې

نظم ښاغلی (جهاني صاحب) ته

پر هېواد مېن جهاني په خیر راغلي

ستا لیکنې روښانوي تیاره زړونه
هر یو شعر دې وینسوي ویده قومونه
ولس ته ورسپړي مدام پټ رازونه
په خپله خاوره قرباني په خیر راغلي
پر هېواد مین جهاني په خیر راغلي

مسرې کړي جوړې څنک په څنک کتار کتار
ساز شي ترې هسې د بیتونو ښکلی هار
په کمال سر ته ورسوي دغه کار
پښتو د ادب ارمانی په خیر راغلي
پر هېواد مین جهاني په خیر راغلي

د لر او بر په غم غمجن یې زورېږي
پښتون په تباهی خپه یې ژړیږي
د گلانو په سوځولو گړیږي
تېرونو ځان ځاني ته په خیر راغلي
پر هېواد مین جهاني په خیر راغلي

څلوریزه

چوپه خوله ناست یو پر مونږ ظلمونه کېږي
د پښتون پر کور عجب سیلونه کېږي

یا قلم رامات کړي یا مو زوی رامې کړي
اوس نه ښایسته ډېر وختونه کېږي

څلوریزه

زما چوپتیا مه گڼه انکار گلې زه شرمېږمه
زه پښتون یم نه را ځي اقرار گلې زه شرمېږمه

ته را نه د مینې خبرې په ډک محفل کې غواړې
له ما نه کله شي دغه کار گلې زه شرمېږمه

د گلانو جنازې

نن بیا زموږ پر کور جوړه کربلاه ده
نرې بدلی د کلي هره قلا ده

لویه لاره پر سرو وینو لت پت شوله
گودر هم سوځېدلی را ته جلا ده

د تنکیو گلانو جنازه و شوه
پر هدیرو د خوارانو واوېلا ده

دې لوري ته غم دی بل هیڅ څه نشته دی
بره کې د ځینو هسې جوړه غلا ده

نور په دې دنیاګی کې مو قصور نشته
بس پښتانه یو چې مو مېنه تالا ده

گلاب مې اخیستی اور دی

سره سره اورونه اوري زما په ارمانونو
راندې بمونه اوري زما په ارمانونو

کلی کلی پاتې نه شو جوړه هدیره شوه
تل راکټونه اوري زما په ارمانونو

ما له د گلو هار وې زما خوږه هېواده
اوس خزانونه اوري زما په ارمانونو

هیلي مې خاورې شولې صبر په ختمېدو دی
مدام غمونه اوري زما په ارمانونو

چا له وژاړم چې گلاب مې اخیستی او دی
غمجن گلونه اوري زما په ارمانونو

مورکی ته

مورې په کومه ژبه ستا د مینې اظهار کړم
زما ځان او زما جهان یې بس دا اقرار کړم

دروازه کې ناسته د راتلو لارې مې څارې
خدایو اور پورې په ډېر درهم او په دینار کړم

چې مورکی مې رانه ملال، خپه، غمجن وي
نور خو بیا زه پښتون نه یم که پر سر دستار کړم

څه ښه وایي جنت د مور د پښو لاندې دی
دا ژوند به تار تر هغه ژوند هزار هزار کړم

دغه څو بیتونه د غټ دیوان ارزښت لري
ورته گوره ادکی داسې گلگون خپل اشعار کړم

زه او زما ضمیر

نن مې وکړې خپل وجدان سره خبرې
د ضمیر له پټ جهان سره خبرې

ورته یاد مې کړل د هالنډ ډېر گلونه
چې عدن سره سیالي کوي باغونه

له نگهته یې مچۍ په گډا راځي
مفتون زړه ته زما بیا هم ژړا راځي

ستاینه مې ورته پیل کړه د ښکلو
مونږ یې کړو لکه اخگر د اور بڅرو

بې قراره شپه

زما پر هېواد بل اور دی زه به څه خوب وکړم

نن ژوندون راته پېغور دی زه به څه خوب وکړم

نازکې غوټې شولې هسې څانگو کې مړاوې

نه بورا او نه یې شور دی زه به څه خوب وکړم

د روه ښکلې به سپوږمۍ سره سیالی کولې

اوس یې د سوال ټیکری خور دی زه به څه خوب وکړم

صفت مې ورته وکړو، پاریس دپېغلو

څه د بلجیم د ایاغو، ډکو پیالو

ناڅاپه شعور نه داسې اواز راغی

مساپر روح ته یو سوزاوگداز راغی

وویل همپش مسلمان یم زه پښتون یم

د خپلې خړې خاورې به تل مجنون یم

تار، تار څادر زړې خپلۍ مې یادېږي

قسم د تناره ډوډۍ مې یادېږي

د هېواد مینه

پتنګ خو له اوږه کله ډار کړی
خپل ژواک په خندا له شمعی څار کړی

عندلیب به مدام عشق په گل کړي
پر سندرو ستاینه د یار کړي

مینه کې منصور غوندې چې مست وي
څه پروا د مرګي څه د دار کړي

هر بزم کې مرکه بس ستا کوي
پښتانه چېرته له مینې عار کړي

د لاله په شان هر یو داغ لري
بیا هم له ملکه ځانونه څار کړي

احمدزی غریب خو شاعر نه دی
مساپر دی چه دا کار او بار کړي

څلوریزه

دا چې زما په ځمکه اور بل دی
دا چې زما په خاوره غو بل دی

دا چې زما له زړه وینې څا څي
جوړ کړی کوم ظالم دغه چل دی

غزل

دا څه ژوند دی تېرومه بس زندان کې
يو څو کاله مې تېر کړ واړه خپگان کې

د خپل خوږ هېواد هر يو چم مې يادېږی
ځورېږم د فکرونو دغه توپان کې

ما وويل څه به وگټم څه به ولېږم
اوس خو زه گډ يم سراسر په تاوان کې

لکه ماشوم زړه خوشحالوم په خوږو
اخرسر مې سپين شو د وطن په ارمان کې

لويه ربه ورحمېره زما په حال
گنې نو احمدزی مې به شي هجران کې

څلوريزه

يو وړوکى شاتېې ښونځى په غرو کې غواړم
چې ستر شوم پوهنتون هم په پښتو کې غواړم

نن لراوېر ته خپله ژبه سپکه ښکاري
زه بيا برم د مشرانو په شملو کې غواړم

څلوريزه

اوسپنه چې څومره ټکېږي هغومره پخېږي
د پښتون بچي هر وخت ورو ورو ميدان ته گرمېږي

دښمن يې مدام پر مېنه ورشي خو دا يې هېر شي
هغه څوک چې اور ته نژدې کېږي اخر سوځېږي

دوه پښتو متلونه دي

کډه په سر یم

نن له ډېره غمه زخمي په ځيگر یم
د سپېلنو په شان سوی په مجمر یم
يو زما بل مې د ژبې قدر نشته
خپل هېواد کې بهر شوی له دفتر یم
ورور ته مې کافر ما ته مسلمان وايي
د غماز په تېرمات هغه نېتر یم
غرونه، کانونه، لعلونه مې لوټېږي
په دا دومره نعمتونو کې نهر یم
سيندونه مې د بل ځمکې آبادوي
زه هلمند کې جل وهلی درپه در یم
يو جنگ پسې بل جنگ بل پسې بل پيل شي
د جگړو له لاسه تل کډه په سر یم
احمدزيه ستا شعرونو کې رښتيا شته
وطن ته پټ پټ ژاړې زه بڼه خبر یم

غزل

چې زما په عاشقی کې ډېر بد حال دی
دا خو ځکه چې د یار په زنه خال دی
فکرونه څومره سخت شول تل مې زنگوي
د عاشق په برخه همېش د غم ټال دی
دلته لکه ماهي په سینه څښېږم
په هر ځای کې غماز غوړولی جال دی
ستاله کوچې نه به رقیبان لار نشي
دغسې ما په ملا کتلی فال دی
سخي زوم د ټول کلي خوښ وي متل دی
د سپېره زوم سپېره کور سپېره یې مال دی
مینی داسې ساز راته په سر کې جوړ کړ
چې یې نه آهنگ سم دی نه یې څه تال دی
احمدزی غریب لېونو ته قریب شو
اوس مسکین خبر نه په میاشت نه په کال دی

غزل

یار ته چې گورمه فکرونو کې ورک شم
د لېونو غوندې سوچونو کې ورک شم

زر څه وي زور څه وي مال څه وي په عشق کې
نادان نه يم چې دې څيزونو کې ورک شم

څه بڼه وايي چې دولت د لاس خیرې دي
پيسې به څه کړم چې ظلمونو کې ورک شم

زه مين يم له هر څه نه بې پروا يم
تل د جانان په صفتونو کې ورک شم

اوس زمونږ بڼار کې رقيبېان چرچې کوي
زه لکه یتيم په گردونو کې ورک شم

زړه مې راته وايي چې سيند ته ورتوپ کړم
کله، کله داسې غمونو کې ورک شم

دا شاعري به د احمدزي کور وران کړي
د قلم په شان به شعرونو کې ورک شم

درنه ځمه

تر څو به کړې په پټه کتل اشنا درنه ځمه
لږ په دېواله رابښکاره شه سبا درنه ځمه

زه پوهېږمه گلې چې ستا مينه پښتنه ده
سترگو کې کوه جنگونه په رښتيا درنه ځمه

ټول یادونه، سوچونه به له ځانه سره يوسم
زړه مې نه کېږي مجبور يم په ژړا درنه ځمه

رښتینی انځور

چې د پی مخو په ښار کې بې قرار وي
یا به مسافر وي، یا خو به لاجار وي
د مار په څېر خرمن اچوي له غمه
هغه سړی چې لرې له خپل دیار وي
چې پښتون په مخه ورشي ژړا ورشي
که هر څومره په زړه سخت په ځان تیار وي
د پردو موټرو تصویرونه کاري
قسم لکه اسپندي به یې روزگار وي
ځینې ځینې د یورپ په ژوند ډېر ویاړي
څه به خوار پردېس وي، څه به یې وقار وي
د کلي نه تل د غم خبرې اوري
د وطن په غم به یې ځیگر پهار وي
د احمدزي په مخ بیا اوبښکې بهېږي
مسافر په زړه نری په روح بېمار وي

غزل

چې هر وخت زما د وطن سودا کوي
نن هغه خلک د سولې غوغا کوي
کله یو کله بل لښکر سره جنگ کړم
یاران خو هسې چیغې د غزا کوي
لکه گونگ د خپلې ژبې بې برخې يم
که پښتو وایمه، پر ما خندا کوي
هم په زړه هم په ځیگر زخم راکوي
اُف! چې همدوی خبرې د دوا کوي
د یوسف په شان مې خپل ورونه خرڅوي
بیا همدوی هر چا ته کېني ژړا کوي
د شپې، شپې د غم کاروان ښار ته راولي
په سبا، سبا یې تور په بل چا کوي
د احمدزي په سینه کې دردونه دي
هېواد یې لوټېږي، زړه یې درزا کوي

غزل

شاعري سړي ته داسې يو عذاب شي
چې دوه، درې ټکو پسې ځيگر کباب شي

د تخيل گرفت ته هک پک حيران وي
ان دننه په گوگل کې زړه خوناب شي

ته به وايې د غمونو ټپکه دار وي
زر سوچونه لري کله ژر حساب شي

تر هغه کاغذ او قلم جېب کې ساتي
تر څو پورې چې پوره د ژوند کتاب شي

د هر چا په درد، دردېږي تل ژرېږي
اخر به د اوبنکو په سيند کې غرقاب شي

څه د جانان څه د جهان څه د اسلام
څه د وطن په فکرونو کې خراب شي

احمدزيه پام چې ته بې پښتو نه شې
که پښتو لاره پېښور به پنجاب شي

غزل

که څوک په ژوند کې شي يو ځل مهمان د گلرنگو
هلته به ورته ښکاره شي ايمان د گلرنگو

څه په گفتار څه په رفتار څه په رخسار ښې دي
خو په زړونو يې کرکه وي پنهان د گلرنگو

ما ويل ځوانه دلته څه دي، ولې دلته راغلې؟
وی چې چوپ شه! ځواني مې شه قربان د گلرنگو

چا ياران چا خپلوان چا جانان چا وجدان پرېښود
په توره شپه دوی ولاړ په دوکان د گلرنگو

بس لاس په لاس سودا ده ، مينه مينه نه شته ده
ځينې خلک هسې کوي ارمان د گلرنگو

صغيره گناه به دې هم کبیره گناه شي
داسې په گناه ککړ دی جهان د گلرنگو

احمدزيه اوس دی په حلوا کې غاښ ماتېږي
اوس چې زور شوې اوس پوه شوې په تاوان د گلرنگو

غزل

عشق مې د زړه ستنې لېرېوي عجب
د ماشوم په شان مې ژړوي عجب

ته به وايې چې تل نشه نشه يم
داسې مې په لاره زنگوي عجب

کاش يو زه سپک وای د بڼکلو په مخ کې
ډېر ډېر درانده خلک سپکوي عجب

مينې خیرې گربوان مخ په بازار کړم
اوس جهان راپورې خندوي عجب

زما او د پتنگ په برخه اور دی
مونږ دواړه په يو رنگ سوځوي عجب

هیڅ يې په علاج نه پوهېږم خلکو
بس دغه یوغم مې کړوي عجب

احمدزیه دا ستا په شعر کې څه دي؟
چې په مینو اور لگوي عجب

غزل

نن خپه رانه جانان دی ربه خیر کړې
زما زړه سخت په لېزان دی ربه خیر کړې

ودانه د مینې دنیاگی وه زمونږ
تنهایی کې غټ تاوان دی ربه خیر کړې

پاس اسمان کې د غم ورپځې رابنکاره شوې
رلی ، باران که توپان دی ربه خیر کړې

ته مې یار، ته مې دلدار، ته مې نگار یې
بې له تا مې ژوندون گران دی ربه خیر کړې

احمدزیه ورشه آشنا راپخلا کړه
د ریار داسې فرمان دی ربه خیر کړې

غزل

چې رانجه په سترگو پورې کړې بلا کوې بلا
يوه ورځ مې وژنې گلې چې همدا کوې همدا

کله دې مخ په سور سالو کې پټ کله ښکاره کړې
اشنا څه له داسې ظلمونه پرما کوې پرما

ما خو په مينه مينه ستا د نوم پوښتنه وکړه
ته په زوره زوره په کرس کرس خندا کوې خندا

يو زه يم چې مدام د زړه په وينو غزل ليکم
بل ته مې وړانه د خوبونو دنيا کوې دنيا

يا په شگو يا خو په گاتو گوزارونه کوې
د مينې دغه انداز څومره زبیا کوې زبیا

پرون هم ستا په انتظار کې ناست وم ته رانغلي
ای جانانه نن بيا هم خپله رضا کوې رضا

دا د غرونو احمدزی عجب بختور سپری دی
چې همپش ورته په پښتو کې وينا کوې وينا

غزل

مينه وړيا، گټه بې ستړيا نه کېږي
محبت په ژړا يا په غلا نه کېږي

دلته به له سراومال نه تېرېدل وي
دغه گرانه سودا له هر چا نه کېږي

که د اشنا په خوله نوم د اشنا راشي
قسم چې بيا ژوند بې له اشنا نه کېږي

مدام ناصح ورته وايي صنم پرېږده
خو مجنون تل وايي بې ليلا نه کېږي

احمدزيه ته په جدايي کې زور شوې
د وصال تمه اوس نو له تا نه کېږي

د بل ناموس ته د خور په نظر گوري
ځکه يې خو خلک څنگ کې په سکون وي

که په ټول عمر خواري او مزدوري کړي
تل له خپله ربه راضي او ممنون وي

دردمن ځان يې د هېواد په درد دردېږي
همېشه به يې دردونو کې ژوندون وي

غليم ته دا ځای لکه د سرپينو ډنډ دی
چې دلته بند شي ورباندې جوړ شېخون وي

احمدزيه پښتانه سره جرگه کړه
که نه تل به ستا د لراوبر بېلتون وي

پښتونواله

چې په خپل وطن شيدا وي هم مفتون وي
داسې خويونه يواځې د پښتون وي

نه له عشقه نه له جنگ نه په شا کېږي
هم يې رزم هم يې بزم کې گډون وي

که صاحب د ډېر قدرت يا ډېر دولت شي
په هر حال کې په هر ځای کې ډېر موزون وي

جگ او ټيټ خان او غريب نه وي په منځ کې
پښتونوالي کې بس دغه يو مضمون وي

غزل

نن خو بیا د اشنا غم را باندي زور دی
زما په سر کې جوړ شوی عجب شور دی

هم مې زړه هم مې ځیگر لمبه لمبه شي
چې آه مې له خولې خپژي په شان د اور دی

مساړی کې مې بې وخته سر سپین شو
د ژوند فصل ته برگر ویستلی لور دی

د بېلتون تنور کې ورځ په ورځ پخېم
د تاره سیخ غوندي مې رنگ تک تور دی

کله د غرب کله د غرب مزدور یم
دا خو ځکه چې ما نه خپه خپل ورور دی

که څه اوس هم کابل په وینو رنگ ښکاري
پر ما گران دی هلته مې د جانان کور دی

یا دا همه د وختونو امتحان دی
یا عشق کې د احمدزي نصیب نسکور دی

غزل

په رښتیا خبرو ډارېږي هر اشنا نن سبا
د دې خلکو شوندي گنډلې دي کوم چا نن سبا

ساقی راشه په ماتو هندارو لږ نظر وکړه
دلته روغ زړونه پاتې نه دي د هېچا نن سبا

زمونږ د ښار اپلاتون هم بې ځوابه غوندي دی
ناست یو بس تیارو کې په تمه د ریا نن سبا

یوه ځواني دوهم غریبي درېم چې مینتوب شي
دغه درې خو عاشقانو ته شي سزا نن سبا

احمدزیه دا باقی عمر میخانه کې تېر کړه
که څه غم کړې د هغې ابدی دنیا نن سبا

غزل

ستا د مینې دېوانه یم
هم پاگل هم مستانه یم

پتنگ غوندې اور ته ورشم
عجب عشق کې مردانه یم

یو ساعت لکه د کال شي
داسې بند په جېلخانه یم

ځیگر مې له وینو ډک دی
تل د غشو نېبانه یم

چې جنت نه خلک باسم
د غنم هغه دانه یم

خومره جفا ده وطن کې
مدام سر په ویرانه یم

زه احمدزی ډېر گمنام وم
اوس جهان کې افسانه یم

غزل

یو غم د سل غمونو برابر دی نن
چا ویل چې په دې کلي کې اختر دی نن

دلته هره کوڅه له سوالگرو ډکه
دلته بیا هغه خوار یتیم نهر دی نن

پرون هم د چا په کور کې ویر و نن هم
بس همدغه د نن تازه خبر دی نن

زما ځوان شاعر د نجونو مستي غواړي
د پښتنې پورنې ته خطر دی نن

نه یې په سر کې څه، نه څه تپوس کوي
زما لیکوال صاحب لږ څه اوتر دی نن

د ښار نامتو زمري خان هم گیدېر و خوت
د خیرات په وخت کې خان په سفر دی نن

احمدزیه د مظلوم مرستې ته ورشه
اوس خو د قوم مشرتوب ستا په سر دی نن

غزل

د اشنا اشنايي غم سره اشنا کړم
هر اشنا او نااشنا ته يې رسوا کړم

چې د خوبونو دنيا مې شوله وړانه
له ډېره درده په ويښه شپې سبا کړم

اوس مې سترگو کې اوبښکې ايسارې ښې دي
که سېلابي شوې اباسين به تالا کړم

يو د ښکلو مينې سپک لکه د خس کړم
بل يې د دوست او د دښمن د خدا کړم

څه مينه رنده، څه عاشقان پانده وي
زه خو څه ستا څه د وخت جفا بينا کړم

ستا نوم سره به تل بې وفا وليکم
ټول پوهېږي چې روا که ناروا کړم

احمدزيه ولې دومره ډېر فرياد کړې؟
چې مې يار ستمگر شو خود به غوغا کړم

غزل

د مينې کار او بار کې نقصان خو به وي
د زړه سودا کې د زړه تاوان خو به وي

چې په خپله د عشق اور ته ځان گذار کړي
نو د لمبو په منځ کې گوزران خو به وي

اوس چې سترگو ته په کومو سترگو گوري
بيا د هغو سترگو نه باران خو به وي

سم دم سړی شي لېونی چې مين شي
د پاگل سړي څيرې گربوان خو به وي

که پرېشاني يې وي د پرېشانو زلفو
لکه احمدزی پرېشان پرېشان خو به وي

غزل

هر څه ختمېږي نه ختمېږي د زړه درد
مینه کې هره ورځ ډیرېږي د زړه درد

چې همېشه زما زړه ته را روان وي
عجب مې ژر ژر میلېم کېږي د زړه درد

نه ځوان نه زور نه غریب نه مور پېژني
سړي سره یو ځای اوسېږي د زړه درد

بهر کې چې خپل کور او کلی را یاد شي
بیا مې په سینه کې مستېږي د زړه درد

د یو چا غمونو ډېر ډېر سودايي کړم
اوس بېخي بېخي نه پټېږي د زړه درد

درسته شپه وینې یم، نه خوب نه کرار لرم
بس د میاشي په شان بنگېږي د زړه درد

واه واه احمدزیه په دې ښکلي غزل
چې په لوستلو یې کمېږي د زړه درد

غزل

څه ښه ورو لمر ته سمېدلې کاپرگلې
أف! عجب په مینه پوهېدلې کاپرگلې

زه د غرونو یو ساده پښتون په زړه سخت ومه
ته د کاپر لور پرما گرانېدلې کاپرگلې

بازار کې به زه په منډه منډه تېرېدمه
ته به هر دکان ته درېدلې کاپرگلې

د ورځې مې همېشه په سترگو کې غږېدې
خو پرون مې ډېره یادېدلې کاپرگلې

زما په دین او مذهب کې شراب څکل حرام دي
ته به په لاره کې ځنگېدلې کاپرگلې

یو ستا دنگه ونه، دنگه غاړه دنگه ځواني
بل به د خوار په درد درېدلې کاپرگلې

احمدزی غمزده و غمزده به پاتې شي
چې دا ته ولې په قهرېدلې کاپرگلې؟

غزل

وطنه تل مې تاپسې ځورېږي زړه
 اوس په چيغو چيغو کله تشېږي زړه
 پرون مې د جومات پېتاوی رایاد شو
 قسم چې لاترواسه مې ځورېږي زړه
 ما ته په تعویذ کې خړې خاورې راوړئ
 چې د غریب مساپر پرې رغېږي زړه
 د دنیا اورونه ورتنه خړ سترگې شي
 په داسې اور مې گوگل کې سوځېږي زړه
 زمونږ ښار کې زمونږ دښمنان گرځي
 خود مې له ډېرې غصې نه خوټېږي زړه
 زه او درد همپس سره غاړه غړۍ یو
 نه غاړه غړوي شم، نه سمېږي زړه
 احمدزیه دا ته هم عجب سړی یې
 مدام دې د هېواد په غم غمېږي زړه

غزل

خان که ریا کړي خلکو ته رښتیا ښکاري
 خوار که رښتیا کړي خلکو ته ریا ښکاري
 دلته هم سوالگر هم حکمران سوال کوي
 خو چا ته ناروا چا ته روا ښکاري
 یوه پښتنه په محفل کې گډېږي
 یو پښتون ته دغه مسته گډا ښکاري
 وینو چې مو وینې بېخي یو رنگ لري
 خو ستا وینه گرانه، زما وریا ښکاري
 که غریب سړی دانا وي نادان ښکاري
 که نادان سړی شتمن وي دانا ښکاري
 چې سپین شخص سپینې سپینې خبرې وکړي
 بیا ځینو اشخاصو ته بې حیا ښکاري
 احمدزیه خوله پټه کړه سر به بایلي
 اوس نو په ښار کې سر په سر سودا ښکاري

غزل

نن بیا خپل استاد ته چیغېږي یو ماشوم
څه په سلگو سلگو ژرېږي یو ماشوم

د ټولگي په یو کنج کې شنې لښتې پرته
له دغه حالت نه ځورېږي یو ماشوم

چې معلم یې په وهلو غواړي سم کړي
خو په وهلو نه سمېږي یو ماشوم

سهار وختي ښونځي ته وږی شي روان
د مورکۍ په اوبنکو پوهېږي یو ماشوم

یو یې زور پور بکس بل یې شلېدلې جامې
خپلو همزولو ته شرمېږي یو ماشوم

نه یې چپلکې نه یې بوټونه شته دي
د پښو له درده تل دردېږي یو ماشوم

احمدزیه له دې ښاره لرې گرځه
دلته اوس هره ورځ قتلېږي یو ماشوم

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**